

Bihter Yasemin Adalı
Haz ile Göklenir Dünya

Haz ile Göklenir Dünya

Sanatçının 2022-2025 yılları arasında ürettiği seri, izleyiciyi bir dondurmamacının tezgahındaki renkler ile buluşturan, iç açıcı paletiyle bir neşeli bir kutlamaya davet eder. Ancak bu pozitif estetiğin ardında, yaşamın kaçınılmaz sonu ve zamanın acımasızlığına dair karanlık bir envanter yatar. Resimler, “Vanitas” geleneğinin yerel ve ironik bir yorumu gibidir; ölümün soğukluğu, yaşamın en tatlı ve canlı tonlarıyla ortaya çıkar.

Kompozisyonlarda yinelenen imgeler, tekinsiz bir hikayenin parçalarını oluşturur. Kazı için hazır bekleyen kürekler ve mezar taşları, toprağın altını ve sonrasını işaret ederken; silahlar ve kesik eller, şiddetin ve irade kaybının sembolleri olarak yüzeyde belirir. Bu envantere, uçsuz bucaksız bir otobanın vaadiyle birlikte pembe bir jip, otobüs durakları ve trafik işaretleri (viraj, dur levhaları, koniler) eklenir. Bihter Yasemin Adalı, son yıllarda boyadığı resimlerde yolun ve bir arabanın içinde olmanın anlatım dilini konuşur. Hızla boyadığı tuvaler; ani vites değişikliklerine, ileri-geri gidişe, sapmalara, şarampole yuvarlanma ve kaza yapma ihtimaline işaret ederek yaşamın öngörülemezliği ile izleyiciyi göz göze getirir.

Bazen bir bilekte asılı duran kol saati veya yana devrilmiş bir kum saati, iki farklı zaman algısı üzerine bizi düşündürür. Erimekte olan dondurmalar ve boş külahlar, hazzın geçiciliğini ve anlık mutlulukların ardından kalan tatlı hüzne işaret eder. Bu akışta, anı dondurmaya dair farklı bir çabanın sonucu Polaroid fotoğraflar ve kutlama ile unutuşun sınırında duran rakı kadehleri, hafızanın ve kaybın izlerini taşır. Fiskiyeler ve ağaçlar ise yer ve gök arasında birer köprü kurarak; hazla köklenip dünyaya bağlanmayı, yaşam enerjisinin hem toprağa hem gökyüzüne yayılmasını müjdelir.

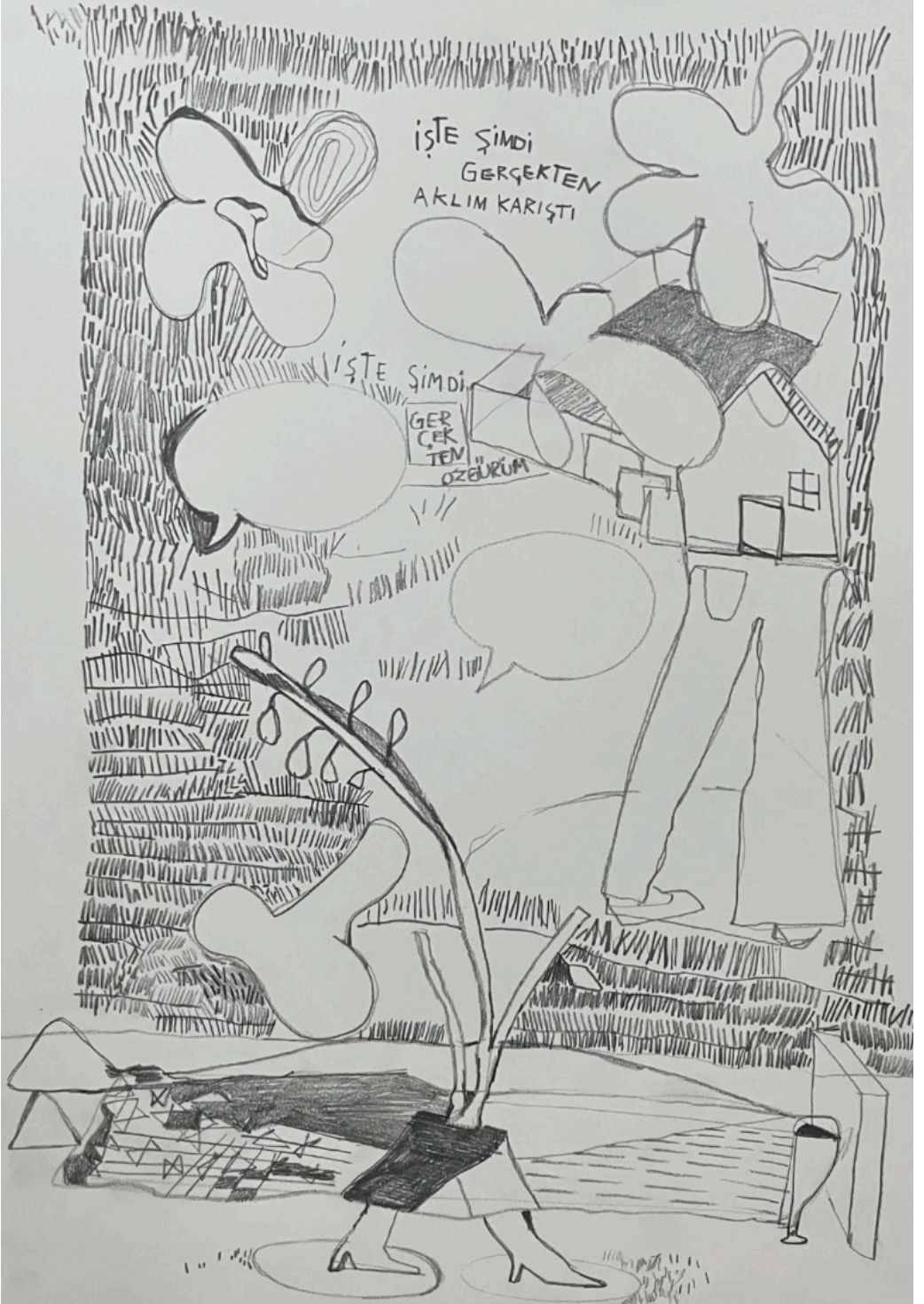
Resimlerin en çarpıcı unsuru ise, tüm bu dünyevi ve ölümcül karmaşanın en tepesinde, gökyüzünü süsleyen festival bayraklarıdır. Haitililerin dilek tutarken ve ruhlarla iletişim kurarken kullandığı “aşk bayraklarını” (Drapo) andıran bu renkli flamalar, aşağıda sergilenen melankoliye inat, gökyüzüne gönderilen umudu temsil eder. Bu bayraklar, mezar taşlarının ve silahların gölgesinde bile arzusun, dileğin ve kutlamanın devam ettiğini fısıldar. Sanatçı, bu seride yası tutulmamış travmaları neşeli bir karnaval estetiğiyle sunarak, izleyicisini ölümle yaşam, kutlama ile yas arasındaki o ince çizgide yürümeğe zorlar.

İŞTE ŞİMDİ
GERÇEKTEN
AKLIM KARIŞTI

İŞTE ŞİMDİ

GER
ÇEK
TEN
ÖZELURUM

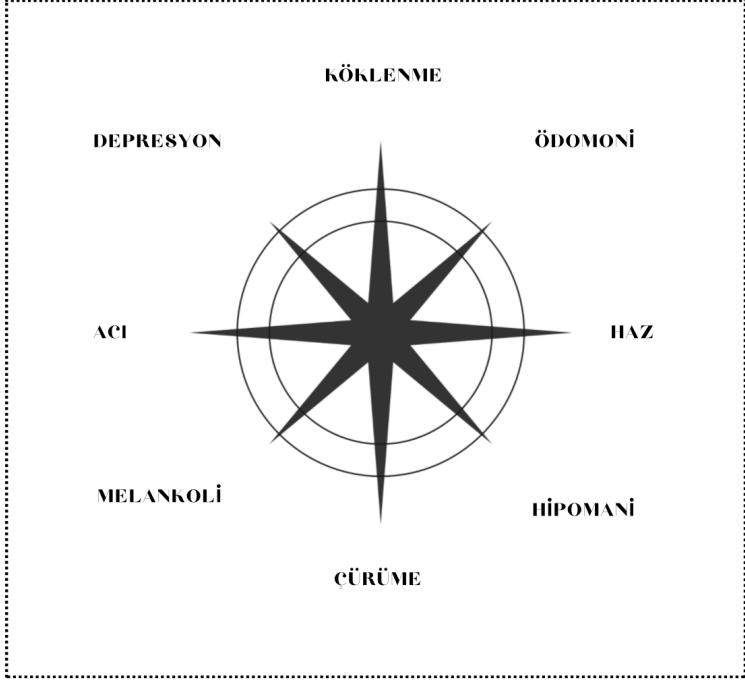
Bihter Yasemin Adalı, Art On İstanbul'daki yeni sergisi "Haz ile Göklenir Dünya" ile 7 Şubat - 28 Mart 2026 tarihleri arasında izleyiciyi; yaşamla ölüm, bilinen ve bilinçdışına itilen, iç ve dış dünya arasındaki eşiklere çağırıyor.

Pinot Gallizio'nun üretim bantlarını andıran endüstriyel resimleri ya da Niki de Saint Phalle'in savaşın yankılarını taşıyan vurulmuş tuvaleri gibi, Adalı'nın işleri de hem kişisel hem de kolektif hafızanın somatik sızısını yüzeye çıkarıyor. Resimlerden sarkan avizelerden yükselen seslere kulak verdiğimizde, gündelik hayattan yükselen iç ve dış sesleri duyuyoruz. Adalı nesneleri zamanın içinde trans hâlinde, tam da bir başka şeye dönüşmek üzereyken yakalıyor; bir mektup zarfını bir eve, bir asma kilidi bir lahite veya bir tapınağa dönüştüğü eşikte çiziyor.

"Eşikte varolma" hâli; ne tamamen içeride ne de dışarıda, ne tam olarak geçmişte ya da gelecekte, ne de şimdide olma durumudur. Arafta var olmak, serginin merkezindeki botanik ve bedensel metaforlarla "köklenmek mi, çürümek mi?" sorusu etrafında derinleşiyor. Yağlı boya resimler ve resmin yüzeyinden taşan bahçe, domino taşları, boks torbaları ve telefon ahizeleri gibi nesneler izleyiciyi çok katmanlı bir oyuna davet ediyor. Bahçede dizili domino taşları yerinden oynuyor, büyüyen tohumlar filiz resimleriyle birbirine karışıyor, mecaz ve bizzatıhi gerçek arasında kurulan görsel ve düşünsel ilişkiler birbirine dolaşıyor.

Bu bahçede bir de küçük kulübe var. Bu kulübe, kiliselerde yer alan günah çıkarma kabinleri ve eski telefon kulübeleri gibi; sessizce girip, tekrar tekrar gördükleri bir rüyalarını anlattıkları ve geriye ses kayıtları bıraktıkları anonim bir alan. Bırakılan ses kayıtları sergi boyunca her Cumartesi bir performans zemin sunuyor. İzleyici ve konuklar rüya anlatılarıyla bilinçdışına geçitler açarak; bahçeyi uyanıklık ile düş arasında yer alan bir dünyaya dönüştürüyor.

Sanatçının pratiği; hem toprağın hem de ruhun zemininin oyulduğu bir çağda, stabilite arayışına, hiperdinamizm içinde kendi zeminini, yerini, yönünü ve yolunu bulma mücadelesine alan açıyor. "Haz ile Göklenir Dünya", zamanın akışını, unutmak ve hatırlamayı, duyuşsal bir zenginlik ve karşı konulmaz bir deneysellik içinde ele alıyor. İzleyiciyi kendi eşiklerinde, acıları ve hazları, rüyaları ve uyanışlarının ortasında; yaşam oryantasyonları hakkında düşünmek üzere, biraz büyülmüş biraz tekinsiz bir bahçenin yamacına bırakıyor.

Resimlerdeki katmanlar, melankoliden (karanlık/derinlik) yaşama sevincine (renk/hareket) geçişe dair bir yol haritası sunuyor.

Rüyanda görürsün

İçinde bulunulan zamanın, şu anın ve
bekleyişin tadına varmak için unutmayı bilmek gerekir;
ancak unutmak bellek için de bir ihtiyaçtır:

Uzak geçmişe ulaşabilmek için
yakın geçmişi unutmak gerekir.

Marc Auge, 2019
Unutma Biçimleri

ANASTASİS: BİTKİSEL BİR YABANIN ONTOLOJİSİ

İnsan, hayvani bir dürtüsellüğün ötesinde, Michael Marder'ın kavramsallaştırdığı o “bitkisel bilinç”in (plant-thinking) durağan ama dirençli sessizliğini taşır. İnsanın içindeki yaban, yalnızca yırtıcı bir eylemde değil, toprağın basıncına karşı koyan o dikey ve yavaş kök salma iradesinde gizlidir. Resimlerde beliren her tohum, bir ihtimalin ontolojik sabrıdır; filiz ise karanlığın bağrından fışkıran bir “oluş” (becoming) manifestosudur.

Bu botanik döngü, sadece biyolojik bir süreç değil, belleğin en arkaik katmanlarına uzanan psikik bir kaza- zıdır. “Dünyaya gelişini anımsamak”, Sándor Ferenczi'nin Thalassa'da izini sürdüğü o filogenetik regresyonun; ruhun “kara kutusuna”, yani okyanusal ve rahimsel sessizliğe yapılan bir yolculuğun belgeselinden esinle oluşan bir resim. Danışan, tuvalin yüzeyinde siyah bir çehre ve klorofil yeşili saçlarla belirdiğinde, klinik bir regresyonun estetik bir “serpilmeye” (flourishing) dönüşüne tanıklık ederiz. Burada geçmişi anımsamak, pasif bir hatırlama değil, kökleri derinleştirdikçe gövdeyi besleyen aktif bir meşguliyettir.

Ancak bu botanik mercek, beraberinde bir çıkmazı (aporia) da getirir: Hatırlamak, varlığı tazeleyen bir yeşerme mi, yoksa toprağın altında kalanların yarattığı bir çürümeye midir? Kökler, varlığın görünmemeyi tercih eden, Byung-Chul Han'ın Yeryüzüne Övgüde vurguladığı “toprağa duyulan sadakat” ile beslenen gölge cephesidir. Görünmek için ışığa değil, var olmak için karanlığın o yoğun ve tekinsiz koruyuculuğuna muhtaçtırlar.

Sonuçta tuval, doğanın bir kopyası değil, insanın botanik doğasının bir sahasıdır. Varlık, kendi gölgesinin karanlığına nüfuz ettiğinde o sarsıcı ayrımı keşfeder: Gömülmek ile ekilmek arasındaki ontolojik fark, toprağa duyulan radikal güvendir.

Büyü, 2023
90 cm x 90 cm
Tuval Üzeri Yağlı Boya

EXIT
ÇIKIŞ

10

Açılma korkusu çoğul anlamalı bir psikososyal durum. Düzenli ve güvenli göndermeleri çerçevesinde okunursa, öncelikle yüzerken denize açılmaktan kaygılanmayı ifade ediyor. Belirli bir haddiye fazla açılınca kıyıya geri dönülemediği kaygısı duymak anlamına da geliyor. Böyle korkuların asla adıyla yüzmeye öğrenemeyeceği besbelli. Daima kıyının güvenliğinde kalmayı istemek, denizi, yüzmeyi, bilinmezliğe doğru yönelmeyi deneyimleyememek demek. Bunun anlamı, deniz denince yalnızca kıyıda çimlenmekle yetinmek demek.

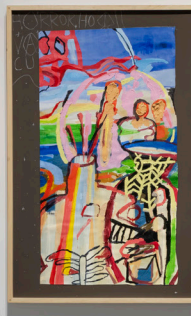
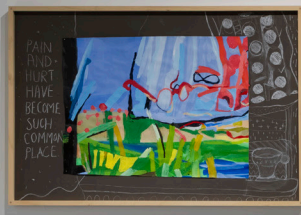
Açma odaklı metaforik okumalar için Türkiye de imkân var. Sözelimi, uyurken yorganın sıyrılmış sırt açılınca üşümekten korkmak. Yorganın güvenliğinde kalmak, sıcaklayınca bile açılıp ferahlayamamak bu. Toplumsallaşmaktan korkmak doğruca açma eylemiyle bağlantılı da okunabilir. Dolayısıyla açılmaya olduğu gibi açmaya da korkulabilir. Kapalı ve/veya örtülü olanın üstünü açarak, görünürlüğe kavuşturulmasını talep etmeme kararlılığı bu. Pandora'nın kutusunu asla açmamak , içinde ne olduğunu merak etmemek edilgenliğine işaret ediyor.

Kendini bir özne olarak dışı açmamak da bir açılma korkusu. Mahrem ve mahremiyetin sınırlarını olabildiğince daraltmak anlamına geliyor. İnsanın kendi içindeki gizli, aykırı, tehlikeli, toplumsal onay göreceği kuşkulu veya sadece alışılmadık olan her insani hali, her düşüncüyü ve inancı, her arzuyu dışı-vurmak yerine saklamak böyle bir korkunun tezahürüdür. Bu korkuları yaşayanlar kamusalasmaktan ve sosyalleşmekten korkup içe kapanmıyorlar. Onun yerine yeni bir disiplin rejimi tesis ediyorlar. Yasakların dışıtan dayatılmaya bile gerek duymayacak kadar içsel bir disiplin rejiminden söz ediyorum.

Uğur Tanyeli
Korku Metropolü İstanbul

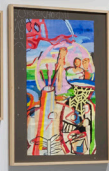
Dünyaya Gelişini Anımsamak, 2025
120 cm x 170 cm
Tuval Üzeri Yağlı Boya

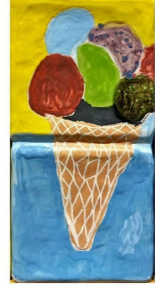
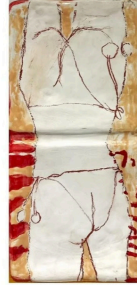
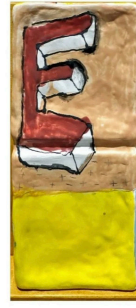

Teşekkürler

Asuman Aktüy
Aylin Bahar Kaya
Adem oşkun
Burcu Dimilli
Can Sakarya
Duygu Başak Gürtekin
Gül Ilgaz
Hale Elif Gençel
İmren Akan
Lale Yıldır
Selin Basmacı Habip
Shahnoza Atajonova
Yeşim Arslan
Yekhan Pınarlıgil
Yunus Emre Ünsal
Yusuf Şengöl

Domino Etkisi Proje Danışmanı ve Süreç Kolaylaştırıcısı:

Asuman Aktüy

Bihter Yasemin Adalı - “Haz ile Göklenir Dünya” | Sergi Kataloğu

Galeri Ekibi

Ece Köksal, İdil Burkutoğlu, Ceyda Tahan, Ali Duran, İrem Oğuzalp, Adem Coşkun, Kevser Özkara

Tasarım

Ceyda Tahan

Fotoğraflar

Kayhan Kaygusuz

Baskı

Focus Print Solutions

Bu yayın, Bihter Yasemin Adalı'nın 07.02 - 28.03.2026 tarihleri arasında Art On İstanbul | Piyalepaşa'da gerçekleşen “Haz ile Göklenir Dünya” sergisi için hazırlanmıştır.

Kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

© Art On İstanbul, 2026

Art On İstanbul | İstiklal Mah. Piyalepaşa Blv. No: 32/1, İstanbul

www.artonistanbul.com

info@artonistanbul.com

Instagram: [artonistanbul](https://www.instagram.com/artonistanbul)

Salı - Cumartesi | 10:00 - 18:30